

Міністерство охорони здоров'я України
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти
Кафедра акушерства і гінекології №2

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА
ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ
ДЛЯ ЛІКАРІВ АКУШЕРІВ-ГІНЕКОЛОГІВ
«Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних
умовах»**

Тривалість: 78 години

Полтава

Автори:

Зав. кафедри акушерства і гінекології №2 ПДМУ
д.мед.н., професор Володимир ЛІХАЧОВ

Доцент закладу вищої освіти кафедри акушерства і гінекології №2 ПДМУ
к.мед.н. Людмила ДОБРОВОЛЬСЬКА

Доцент закладу вищої освіти кафедри акушерства і гінекології №2 ПДМУ
к.мед.н. Олена ТАРАНОВСЬКА

Рецензенти:

Зав. кафедри акушерства і гінекології №1
Вінницького національного
медичного університету ім.М.І.Пирогова,
д.мед.н., професор Григорій ЧАЙКА

Доцент закладу вищої освіти кафедри акушерства і гінекології №1 ПДМУ,
к.мед.н., Леонід НЕСТЕРЕНКО

Обговорено на засіданні кафедри акушерства і гінекології №2 ПДМУ
(протокол №5 від 08.11.2024 р.).

Зав. кафедри акушерства
і гінекології №2 ПДМУ
д. мед. н., професор

Володимир ЛІХАЧОВ

Ухвалено на засіданні вченої ради ННІПО ПДМУ
(протокол №3 від 15.11.2024 р.).

Голова вченої ради ННІПО ПДМУ
д.мед.н., доцент

Алла МАРЧЕНКО

Пояснювальна записка

Навчальний план та програма циклу тематичного удосконалення «Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних умовах» розроблені згідно з номенклатурою лікарських спеціальностей, наказів МОЗ України №446 від 22.02.2019 р. «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», №1753 від 18.08.2021 р. «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 22.02.19 р.», №1751 від 18.08.2021 р. «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 1993 року № 166», №1347 від 25.07.2023 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями» та сучасних нормативних документів та стандартів надання акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні.

Навчальний план та програма циклу тематичного удосконалення «Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних умовах» створені для післядипломного удосконалення теоретичних знань і практичних вмінь лікарів акушерів-гінекологів, що надають амбулаторну та проводять ультразвукову діагностику акушерської та гінекологічної патології жінкам в медичних закладах будь якої форми власності.

Мета навчання на циклі – удосконалення та систематизація знань та практичних навичок лікарів акушерів-гінекологів з питань профілактики, діагностики та лікування акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних умовах відповідно сучасним фаховим стандартам та нормативним документам.

Навчальний план складає 78 навчальних годин і передбачає: лекційних - 6 години, семінарських занять - 28 годин, практичних занять - 44 годин.

Задачами циклу тематичного удосконалення «Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних умовах» для лікарів акушерів-гінекологів, що надають амбулаторну акушерсько-гінекологічну допомогу, є поглиблене вивчення сучасних підходів до профілактики, діагностики та лікування акушерсько-гінекологічних захворювань в амбулаторних умовах. Надання лікарям інформації щодо питань збереження репродуктивного здоров'я в амбулаторних умовах на базі сучасних стандартів та нормативно-правових документів надасть можливість акушерам-гінекологам сприяти розвитку системи стандартів, настанов і протоколів перинатальної допомоги, зниженню материнської та перинатальної захворюваності і смертності.

Навчальна програма циклу тематичного удосконалення для лікарів акушерів-гінекологів «Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних умовах»

Код курсу	Назва курсів, розділів, тем
1.0	Організація надання амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги
1.1	Преконцепційна підготовка

1.2	Ведення фізіологічної вагітності
1.3	Організація гінекологічної допомоги
1.4	Ведення вагітності при екстрагенітальній патології
2.0	Гіпертензивні розлади при вагітності. Преєклампсія, еклампсія
2.1	Преєклампсія/еклампсія. Особливості ведення вагітності
2.2	Невідкладна доклінічна допомога при гіпертензивних станах у вагітних (важка преєклампсія, еклампсія, гіпертонічний криз)
3.0	Акушерські кровотечі під час вагітності
3.1	Кровотечі в першій половині вагітності
3.2	Кровотечі другій половині вагітності
4.0	Післяпологові кровотечі. Акушерський травматизм
4.1	Післяпологові кровотечі: невідкладна допомога.
4.2	Акушерський травматизм. Ведення в ЖК породіль із акушерськими травмами
5.0	Транспортування вагітних, роділь та породіль
6.0	Нейроендокринні гінекологічні синдроми
6.1	Аменорея
6.2	Аномальні маткові кровотечі
6.3	Клімактеричний синдром
6.4	Передменструальний синдром
6.5	Синдром склерокістозних яєчників
6.6	Гіперпролактинемія
7.0	Проліферативні та запальні захворювання геніталій у жінок
7.1	Гіперпластичні процеси ендометрію
7.2	Лейоміома матки. Консервативні методи лікування лейоміоми матки
7.3	Ендометріоз. Консервативні методи лікування ендометріозу
7.4	Дисфункціональні захворювання молочних залоз
7.5	Лікування та профілактика запальних захворювань жіночих статевих органів в умовах ЖК
7.6	Діагностика, лікування та профілактика патології шийки матки в умовах ЖК
8.0	Непліддя. Надання допомоги в умовах ЖК
9.0	Невиношування вагітності. Надання допомоги в умовах ЖК
10.0	Планування сім'ї. Сучасні методи контрацепції
11.0	Надання медичної допомоги у військових умовах
	Базовий та заключний контроль
	Іспит

**Навчальний план циклу тематичного удосконалення для лікарів
акушерів-гінекологів
«Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних
умовах»**

Тривалість навчання – 78 навч. години

Мета навчання на циклі – одержання знань з питань надання амбулаторної лікувально-профілактичної допомоги вагітним, здоровим

жінкам та гінекологічним хворим, а також оволодіння навичками консультування щодо вибору метода контрацепції та збереження репродуктивного здоров'я населення.

Контингент слухачів: лікарі акушери-гінекологи.

Код курсу	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практичні	Семінари	Всього
1.0	Організація надання амбулаторної акушерської допомоги		8	6	14
2.0	Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія, еклампсія	2	2		4
3.0	Акушерські кровотечі під час вагітності		2	2	4
4.0	Післяпологові кровотечі. Акушерський травматизм		2	2	4
5.0	Транспортування вагітних, роділь та породіль		2		2
6.0	Нейроендокринні гінекологічні синдроми		6	10	16
7.0	Проліферативні та запальні захворювання геніталій у жінок	2	10	2	14
8.0	Непліддя. Надання допомоги в умовах ЖК		2		2
9.0	Невиношування вагітності. Надання допомоги в умовах ЖК	2	2		4
10.0	Планування сім'ї. Сучасні методи контрацепції		2		2
11.0	Надання медичної допомоги у військових умовах	-	-	6	6
	Базовий та заключний контроль	-	4	-	4
	Іспит	-	2	-	2
	Разом	6	44	28	78

**Тематичний план лекцій циклу
тематичного удосконалення для лікарів акушерів-гінекологів
«Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних
умовах»**

Код курсу	Назва курсу	Кількість навчальних годин
2.1	Прееклампсія/еклампсія. Особливості ведення вагітності	2
7.2	Лейоміома матки. Консервативні методи лікування лейоміоми матки	2
9.0	Невиношування вагітності. Надання допомоги в умовах ЖК	2
	Разом	6

**Тематичний план семінарських занять циклу тематичного
удосконалення для лікарів акушерів-гінекологів
«Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних
умовах»**

Код курсу	Назва курсу	Кількість навчальних годин
1.1	Преконцепційна підготовка	2
1.3	Організація гінекологічної допомоги	2
1.4	Ведення вагітності при екстрагенітальній патології	2
3.2	Кровотечі другій половині вагітності	2
4.2	Акушерський травматизм. Ведення в ЖК породіль із акушерськими травмами	2
6.1	Аменорея	4
6.4	Передменструальний синдром	4
6.6	Гіперпролактинемія	2
7.6	Діагностика, лікування та профілактика патології шийки матки в умовах ЖК	2
11.0	Надання медичної допомоги у військових умовах	6
	Разом	28

**Тематичний план практичних занять циклу тематичного
удосконалення для лікарів акушерів-гінекологів
«Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних
умовах»**

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин
1.1	Преконцепційна підготовка	2
1.2	Ведення фізіологічної вагітності	4
1.4	Ведення вагітності при екстрагенітальній патології	2
2.2	Невідкладна доклінічна допомога при гіпертензивних станах у вагітних (важка прееклампсія, еклампсія, гіпертонічний криз)	2
3.1	Кровотечі в першій половині вагітності	2
4.1	Післяпологові кровотечі: невідкладна допомога.	2
5.0	Транспортування вагітних, роділь та породіль	2
6.2	Аномальні маткові кровотечі	2
6.3	Клімактеричний синдром	2
6.5	Синдром склерокістозних яєчників	2
7.1	Гіперпластичні процеси ендометрію	4
7.3	Ендометріоз. Консервативні методи лікування ендометріозу	2
7.4	Дисфункціональні захворювання молочних залоз	2
7.5	Лікування та профілактика запальних захворювань жіночих статевих органів в умовах ЖК	2
8.0	Непліддя. Надання допомоги в умовах ЖК	2
9.0	Невиношування вагітності. Надання допомоги в умовах ЖК	2
10.0	Планування сім'ї. Сучасні методи контрацепції	2
	Базовий та заключний контроль	4
	Іспит	2
	Разом	44

ПЕРЕЛІК ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Слухачі повинні ЗНАТИ:

- Фактори ризику виникнення захворювань молочних залоз, методика обстеження молочних залоз.
- Показання для скерування вагітних на III рівень надання перинатальної допомоги.
- Основні види, механізм дії та ефективність сучасних методів контрацепції.
- Консервативне лікування ендометріозу.
- Передменструальний синдром.
- Фактори ризику виникнення захворювань молочних залоз, методика обстеження молочних залоз.
- Клімактеричний синдром.
- Ведення фізіологічної вагітності.

- Консервативне лікування фіброміоми матки.
- Гіперпролактинемія.
- Тактику ведення вагітної при помірній преєклампсії
- Основні типи гормональних контрацептивів, їх неконтрацептивні ефекти.
- Тактику лікаря жіночої консультації при діагностиці у вагітної тяжкої преєклампсії
- Діагностика та ендоскопічне лікування при позаматковій вагітності.
- Синдром склерокистозних яєчників.
- Гіперпластичні процеси ендометрію.
- Клініка, діагностика та лікування ендокринного непліддя.
- з фіброміомою матки невеликих розмірів.
- Неплідний шлюб.
- Класифікація, діагностика та лікування в жіночій консультації при Аменореї.
- Дисгормональні захворювання молочної залози.
- Організацію диспансерного спостереження за гінекологічними хворими.
- Діагностику, лікування та профілактику патології шийки матки в умовах ЖК.
- Принципи надання невідкладної доклінічної допомоги при гіпертензивних станах у вагітних (важка преєклампсія, еклампсія, гіпертонічний криз)

**Перелік практичних навичок, якими повинені оволодіти
слухачі циклу тематичного удосконалення
«Менеджмент акушерсько-гінекологічної патології в амбулаторних
умовах»
на 2025 рік**

№	Назва практичних навичок	Ступінь оволодіння
1.	Оцінка ступеню перинатального ризику в умовах ЖК	+++
2.	Визначення показань для планового консультування вагітних на III рівні надання перинатальної допомоги	+++
3.	Показання для лікування вагітних в умовах денного стаціонару	+++
4.	Визначення показань для консультування вагітних у вузькопрофільних фахівців II та III рівнів надання перинатальної допомоги	+++
5.	Транспортування вагітних роділь та породіль в стаціонари II та III рівнів надання перинатальної допомоги	+++
6.	Спеціальні методи дослідження вагітних: • оцінка та трактування показників кардіомоніторного контролю стану плода • оцінка та трактування показників ультразвукової фето-плацентометрії • оцінка біофізичного профілю плода за даними УЗД • оцінка доплерометричних показників	+++ +++ +++ +++

7.	Ведення фізіологічної вагітності	+++
8.	Ведення занять в «Школі відповідального батьківства»	+++
9.	Ведення вагітності та показання для госпіталізації при цукровому діабеті	+++
10.	Ведення вагітності та показання для госпіталізації вагітних із гіпертензивними розладами	+++
11.	Мануальне обстеження молочних залоз	+++
12.	Надання невідкладної допомоги при гострих ускладненнях цукрового діабету	+++
13.	Надання невідкладної допомоги при тяжкій прееклампсії.	+++
14.	Надання невідкладної допомоги при еклампсії	+++
15.	Надання невідкладної допомоги гіпертонічн. кризі.	+++
16.	Введення та вилучення ВМК в умовах ЖК	+++
17.	Оцінка результатів кольпоскопічного обстеження	+++
18.	Фракційне діагностичне вишкрібання стінок порожнини матки в умовах ЖК	+++
19.	Мануальна вакуум-аспірація вмісту порожнини матки в умовах ЖК	+++
20.	Призначення контрацепції жінкам різних вікових груп в залежності від наявності екстрагенітальної патології	+++

Примітка: + - ознайомлений; ++ - засвоїв; +++ оволодів.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

- Фактори ризику виникнення захворювань молочних залоз, методика обстеження молочних залоз
- Показання для скерування вагітних на III рівень надання перинатальної допомоги.
- Передменструальний синдром.
- Консервативне лікування ендометриозу.
- Передменструальний синдром.
- Клімактеричний синдром.
- Ведення фізіологічної вагітності.
- Передракова патологія шийки матки.
- Гіперпролактинемія.
- Тактика ведення вагітної при прееклампсії з помірними проявами
- Клімактеричний синдром.
- Транспортування вагітних із тяжкою прееклампсією.
- Маткові кровотечі репродуктивного періоду
- Ведення вагітності у жінок із передгестаційним цукровим діабетом.
- Протипоказання для транспортування вагітних із акушерською та екстрагенітальною патологією
- Аномальні маткові кровотечі.
- Синдром склерокистозних яєчників.
- Гіперпластичні процеси ендометрію.

- Клініка, діагностика та лікування ендокринного непліддя.
- Аменорея: класифікація, діагностика та лікування в жіночій консультації.
- Захворювання, що передаються статевим шляхом, ВІЛ/СНІД і засоби їх профілактики.
- Організація диспансерного спостереження за гінекологічними хворими.
- Невідкладна доклінічна допомога при гіпертензивних станах у вагітних (важка прееклампсія, еклампсія, гіпертонічний криз)
- Преконцепційна підготовка.

ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Ліхачов В.К. Гінекологія: підручник/В.К.Ліхачов. – 2-ге вид., оновл. – Вінниця: Нова Книга, 2021. – 680 с.
2. Ліхачов В.К. Акушерство. Том 2. Сучасна акушерська практика/В.К.Ліхачов. – Вінниця: Нова Книга, 2022. – 512 с.

ДОДАТКОВА

1. Наказ МОЗ України № 1218 від 13.07 22 р. «Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Передменструальний синдром»
2. Наказ МОЗ України № 1039 від 17.06.22 р. «Менопаузальні порушення та інші розлади в перименопаузальному періоді»
3. Наказ МОЗ України № 869 від 5.05.2021 «Гіперпластичні процеси ендометрію»
4. Наказ МОЗ України №1437 від 9.08.2022 р. «Нормальна вагітність».
5. Наказ МОЗ України № 147 від 25.01.2023 «Лейоміома матки»

Зав.кафедри акушерства і
гінекології №2 ПДМУ,
доктор мед. наук, професор

Володимир ЛІХАЧОВ